

OBSAH

Předmluva (<i>Fr. Lýsek</i>)	5
--	---

Část 1.

I. Úvod do předmětu — Hudba a hudební výchova (<i>Fr. Lýsek</i>)	9
Hudba, její reprodukce a vnímání	9
Kvalita hudebních vjemů a zážitků	10
Hudební výchova v 1.—5. ročníku ZDŠ	10
1. Podmínky hudební výchovy	11
Hudebnost žáka, amúzie	11
Hudební vlohy, schopnosti, dovednosti a nadání	13
2. Zjišťování hudebních schopností žáků	14
a) Rytmické schopnosti žáka	14
b) Pěvecké schopnosti	15
c) Vokálně intonační schopnosti	16
d) Hudební paměť a představivost	16
e) Tonální čítání	17
f) Harmonické čítání	17
3. Hudebně výchovné možnosti	18
4. Výběr psychologických a logických faktů	19
Hudební počítek a vjem	20
Pozornost, paměť a představivost, obrazotvornost	21
Hudební myšlení	22
Myšlenkové operace	24
5. Výběr pedagogických faktů	27
A. Hudebně výchovná činnost	27
a) Její podmínky	27
b) Hudebně výchovné a didaktické zásady	29
B. Hudební a estetická výchova	30
a) Základní fakta	30
b) Přístup k hudebnímu dílu	31
c) Dětská reprodukční dovednost	31
C. Znaky hudebně výchovné činnosti	32
a) Vztah hudební výchovy k mravní výchově	32
b) Vyučovací proces, učení	33
D. Hudebně výchovné metody	35
a) Úvodní poznatky	35
b) Zřetězování hudebně výchovných metod	36

E. Organizace hudebně výchovné činnosti	38
a) Vyučovací hodina	38
b) Typy hudebně výchovné jednotky	39
c) Vyučovací formy a otázky	39
d) Programování učiva, algoritmus	40
e) Hodnocení hudebně pěveckých vědomostí a dovedností	41
II. Příprava hudebně výchovné práce (Fr. Sedlák)	44
1. Úkol a cíl hudební výchovy v 1.–5. ročníku ZDŠ	44
2. Plány učiva	48
3. Učitelova příprava na vyučování	51
4. Písemné přípravy učitele na vyučování	55
III. Píseň a dětský hlas (J. Vrchotová-Pátová)	58
1. Výběr písni	58
2. Hygiena dětského hlasu	60
IV. Pěvecká intonace (Fr. Lýsek)	63
1. Čistota intonace	63
a) Ladění přirozené a temperované	63
b) Vylaďování zpěvu	64
2. Náprava chybné vokální intonace	67
V. Hudební nauka (Fr. Lýsek)	70
1. Význam a vliv hudební nauky	70
2. Učivo z hudební nauky	72
VI. K diagnostice a práci s hudebně málo rozvinutými žáky a s talenty (Fr. Sedlák)	75
VII. Výchova k vnímání a chápání hudebního díla (Fr. Sedlák)	82
1. Poslech hudby	82
2. Vnímání hudebního díla	84
3. Metodika chápání hudebního díla	86
4. Konkretizace hudebního díla a její prostředky	89
5. Analýza a syntéza hudebního díla	89
6. Vulgarizace hudebního díla	90
7. Některé poznámky k problematice chápání hudebního díla (Fr. Lýsek)	91
VIII. Vyučovací pomůcky pro hudební výchovu (Jar. Klobouk)	94
1. Základní pomůcky	94
2. Hudební nástroje	96
3. Orffův instrumentář	97
IX. Hudební výchova na málotřídních školách (Fr. Sedlák)	100

Část 2.

I. Dětský hlas (Jar. Vrchotová-Pátová)	105
1. Přípravná cvičení dechová, hlasová a artikulační	105

2. Cvičení dětského hlasu	106
a) Základy dechové techniky — dechová cvičení	106
b) Základy hlasové techniky — hlasová cvičení	107
c) Výslovnost — artikulační cvičení	113
II. Rytmický výcvík (Jar. Klobouk)	117
1. Úkol a cíl	117
2. Rytmická cvičení	119
3. Model ukázky průběžného rozvíjení smyslu pro rytmus	121
III. Osvojování písni jako nejdůležitější úsek hudebně výchovné práce (Fr. Sedlák)	125
1. Základní fakta	125
Nácvík písni imitaci (Jar. Klobouk)	132
2. Vokálně intonační fakta a možnosti (Fr. Sedlák)	135
IV. Tonální metoda písňová (Lad. Daniel)	142
1. Vznik	142
2. Princip metody	143
3. Postup nácviku písni	143
4. Metodická řada intonace	143
V. Intonační metoda solmisační (Jar. Klobouk)	147
1. Základní fakta	147
2. Metodický nástin rozvoje intonačních a sluchových schopností solmisační metodou	149
3. Přípravná cvičení dvojhlasá	155
VI. Intonační metoda nápěvková (Fr. Lýsek)	157
1. Vnímání tónové	157
2. Pokusy o spontánní zpěv	158
3. Počátky intonace	158
VII. Orffova škola (Jar. Klobouk)	166
VIII. Dvojhlasý zpěv (Fr. Lýsek)	169
1. Příprava dvojhlasu	169
2. Analýza dvojhlasu	170
3. Cvičení čistoty intonace intervalů	171
4. Přípravný dvojhlasý zpěv	172
5. Vlastní dvojhlas	174
a) Všeobecné poznámky	174
b) Nácvík dvojhlasé písni	175
IX. Výběr skladeb, organizace a metodika poslechu (Fr. Sedlák)	177
1. Hlediska výběru skladeb	177
2. Organizace a způsoby poslechu	178
3. Metodický postup při poslechu	181
4. Začlenění poslechu do struktury vyučovací hodiny	184
5. Poznámky k technické stránce reprodukčních zařízení	184

X. Osnovy, metodické příručky, zpěvníky — Mimoškolní hudební	
výchova (Fr. Sedlák — Fr. Lýsek)	186
Rejstřík osob	190
Rejstřík věcný	192
Obsah	196